

I. Ulusal Sağlık Kongresi Değerlendirmesi*

Dr. Selim ÖLÇER

Ülkemizin çözüm bekleyen sağlık sorunları konusunda reform yapmak hedefiyle Sağlık Bakanlığı'nın bu kongreyi düzenlemesini son derece olumlu karşılarız. Bu kongreyi sürekli kanayan bir yarayı tedavi etmek için yıllardır yapılagelen toplantı ve kongrelerin bir aşaması olarak görüyoruz. Biz de Birliğimizin 9-11 Mart 1992 tarihlerinde düzenlediği Sağlık Kongresi sırasında, burada da değişik sektörlerden gelen temsilcilerle ve devlet yetkilileri ile çeşitli konularda fikir alış-verişi yapma olanağı bulduk.

Grup Çalışmalarına Birliğimiz adına katılan arkadaşlarımız T.T.B.'nin uzun yıllardan beri halkın sağlığı ve hekim hakları konusunda yaptığı ısrarlı çalışmaları, geliştirdiği sağlık politikalarını bu kongrenin olanakları içinde sunmuşlardır. Meslek örgütümüzün deneyimlerini ve fikri birikimini değerli katılımcılarla paylaşmaktan memnunuz. Diğer meslek gruplarından temsilcilerin ve çoğu üyemiz olan değerli hekim arkadaşlarımızın görüşlerini de bu çalışmalarda öğrenme fırsatı bulduk.

Tabii ki, kongre çerçeve taslağında olduğu gibi, çalışma gruplarının raporlarında da katıldığımız noktalar yanında katılmadıklarımızda var. Bugünden sonra da devam etmesi gereken bir tartışma ortamı içinde görüşlerimizi ifade etmeye devam edeceğiz. Katılımcılar arasında bazı kurum ve kuruluşların temsilcilerinin olmayışı bir eksiklikler ve bir dahaki kongrede mutlaka yer almaları sağlanmalıdır.

Kongrenin her birinin önemine inandığımız çok sayıda konuyu gündemine almış olması başlangıçta endişe edilen bir sakıncayı ortaya çıkarmıştır. Sağlık reformuna yön verecek temel konulara odaklaşılmasını zorlaştıran bu yöntemin bu konularda önümüzdeki günlerde yapılacak yeni toplantılarla telafi edilmesi yerinde olacaktır.

Kongre sonunda hazırlanan raporların başlangıçtaki çerçeve taslağı dışına çıktığı, hatta taslaktaki temel tercihlerin bir kısmına karşı olduğu görülmektedir. Bakanlığın kongre açılışındaki sunuşuna sadık kalarak bu farklı tercihleri dikkate alması gerektiğine inanıyoruz.

Burada çalışma gruplarının raporlarında benimsendiğini gördüğümüz temel yaklaşımlarımızı vurgulamak istiyoruz.

Sağlık sorunlarının çözümüne devletin ve Sağlık Bakanlığının tek başına yeterli olmadığı bir gerçektir. Konu ile ilgili tüm kurum ve kuruluşların ve toplumun söz ve karar haklarına sahip olarak etkin katılımı olmadan sorunların üstesinden gelinemeyeceği artık anlaşılmıştır.

Sağlık hizmetlerinin finansmanı konusunda kamunun ülkemizin giderek bozulan gelir dağılımı dengeleri içinde düşük gelir düzeyi olan kesimlerin sağlık ve sosyal güvencesini garanti altına alması şarttır. Bu konu ile ilgili diğer tartışmalar ancak bu güvence altında gerçekleştirilebilir. Bu ülkede yaşayan tüm insanların yaygın, eşit, etkin ve kaliteli sağlık hizmeti almasının temel hak olduğuna inanıyoruz. Bu hakkı kullanmayı engelleyen koşulların süreç içinde ama süratle düzeltilmesi gerekir.

Sağlık personelinin çok fazla sorunları vardır. Moral ve ekonomikman bir çöküntü içindedirler. Özlük hakları düzelse bile, moral açıdan desteklenmedikçe verimin yeterli olmayacağı açıktır. Sağlık personelinin rencide ederek onları ezerek hiçbir iktidar başarılı olamamıştır. Bu gerçekten yola çıkarak sağlık personelinin saygı ile sevgi ile desteklenmesi, moral çöküntüden kurtarılması gerekir.

Hekimlerin örgütü olarak, Türk Tabipleri Birliği, mezuniyet öncesi, uzmanlık ve sürekli eğitimde yetkili kılınmalı, özlük haklarında her aşamada taraf olduğu 6023 sayılı T.T.B. yasası değiştirilerek vurgulanmalıdır. Yasamızda hekimlerin tümünü kapsayacak, asgari hizmet standardını belirleyecek, denetleyecek, geliştirecek, hizmet içi eğitimi organize edecek ve değerlendirecek açıklıklar getirilmelidir. Bu bağlamda Anayasa'nın 135. maddesinin değiştirilmesi bir zorunluluktur.

Bu kongre bittikten sonra da diyalog ortamının sürmesi dileğimizdir. Yalnızca diyalog ile kalınmamalı, kongrede de saptanan gerçekler ışığında, sadece fikir alış-verişi değil, planlamadan üretime, tüketimden denetime ve değerlendirmeye her aşamada sivil toplum kurumlarının söz ve karar sahipliği sağlanmalıdır. Büyük mesafeler ancak bu yolla alınabilir.

Bu kongre sağlığı gündem haline getirmek için bir çabadır. Bu çabayı destekleyeceğiz. Sağlık yalnızca siyasilerin ve sağlık çalışanlarının sorunu değil, tüm halkın ortak sorunudur. Bu sorunları ve çözümlerini halka maletmek hepimizin ortak sorumluluğundadır. Bu kongre ile süreç ivme kazandı, bu süreci hızlandıralım. Saygılarımla.

(*) Sağlık Bakanlığı'nın düzenlediği Kongre kapanışında yapılan konuşma metnidir.